

Motion till riksdagen 2019/20:2614

av **Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)**

Norrbotten – en testregion i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att göra Norrbotten till en testregion för energiomställning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera om Norrbotten skulle kunna vara ett försöksområde kring minskad och förändrad plastanvändning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av att stärka den svenska testverksamheten samt utveckla en internationell testplattform med Norrbotten som utgångspunkt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Klimatet på jorden har alltid växlat men i dag är det uppenbart att vi människor har en stor påverkan på de klimatförändringar som nu sker på ett mycket dramatiskt sätt. Vi är övertygade om att Sverige kan gå före och helt bryta oljeberoendet och minska utsläppen och plastanvändandet i enlighet med de mål som vi har satt upp. Det behövs dock fortsatta målmedvetna satsningar på miljö- och klimatområdet och fortsatta investeringsprogram för omställning av såväl industri som det offentliga och privata.

En av framgångarna för att bryta oljeberoendet, höja energieffektiviteten och öka produktionen av förnybar energi är vår skog. Allt som i dag görs av olja kan göras av skog, även plaster, gröna kemikalier, ingredienser i livsmedel och läkemedel m.m.

Inte minst Norrbotten har unika förutsättningar, med teknisk kompetens, forskning, företag och stora outnyttjade alternativa energitillgångar, att vara en testregion där omställningen sätts i fokus.

Testverksamheten i Norrbotten är redan i dag omfattande inom bland annat bil och bilkomponenter, flyg och robotsystem samt tåg och tågkomponenter. Denna erfarenhet, våra unika förhållanden och vår väl utvecklade kompetens vill vi nu använda när det

gäller forskning, utveckling och testverksamhet kring energiomställningen men också för fortsatt teknikutveckling. Det stärker Norrbotten och det stärker Sverige.

Regionens styrka är den bredd man har i produktion, FoU, utbildning och tillgång på råvaror. Det gäller bland annat vattenkraft, biobränslen, biodrivmedel, geovärme/geokyla, solenergi och vindkraft. Luleå tekniska universitet och forskningsinstitut bedriver högteknologisk forskning och utveckling inom energiområdet. Samtidigt finns många processindustrier med stor energiförbrukning i länet. I arbetet med energiomställning är samverkan mellan industri, universitet och samhälle nödvändig. I Norrbotten är den redan väletablerad och väl fungerande.

Markbygdens vindkraftpark byggs för fullt och kan inom 10 år vara Europas största. Världens alla stålintressenter vänder redan sina blickar mot Luleå där pilotanläggningen för HYBRIT växer fram. I Piteå är det full produktion av biodrivmedel av svartlut och diesel av skogsråvara tillverkas i vårt län. Detta bara för att nämna några spännande och innovativa projekt.

Därför vill vi att Norrbotten får en ledande roll i detta arbete och att ett centrum för energi inrättas på Luleå tekniska universitet.

Men omställningen av vårt samhälle handlar inte bara om att bryta oljeberoendet och om energifrågor utan också om att exempelvis minska all skadlig plast i vår natur. År 2050 är risken stor att det kan finnas mer plast än fisk i haven. När plasten flyter omkring i vattendragen bryts den ner i mindre bitar. Dessa bitar sväljs av djur i hav och andra vattendrag. Plasten kan också hittas på havsbottnarna och man har funnit den på 10 kilometers djup i Marianergraven. Plasten påverkar ekosystemen, de djur som lever i haven och i alla vattendrag samt oss människor.

Forskare och innovatörer söker nu hela tiden sätt att lösa problemen med plast och i vårt län pågår några spännande projekt kopplade till exempelvis pappersbruken. Vi behöver som nation stärka vårt arbete kring frågor om plast, i fråga om såväl forskning och utveckling för att finna ersättningsprodukter som att öka kunskapen kring hur vi begränsar såväl användandet som de negativa sidorna av plastanvändandet för människor, djur och miljö. Här har Norrbotten alla möjligheter att bli ett försöksområde.

Norrbotten som testplats

Norrbotten har unika förutsättningar att stärka sin position inom testverksamheten med ett klimat idealiskt för världens produkttillverkare och deras testverksamhet. Förutom klimatet kan vi uppvisa en rad stora fördelar bland annat genom det geografiska läget, glesheten, ett ypperligt bredbandsnät samt ett rikt system med mindre vägar. Vi har byggt upp en bred kompetens med duktiga entreprenörer och är internationellt etablerade inom bil- och komponenttestverksamheten. Forskning och utveckling inom området måste stärkas. Norrbotten har sammantaget möjlighet att bli ett internationellt centrum inom både civil och militär testverksamhet.

På en mängd olika områden finns en stor potential och behov av tester och övningar. Exempel på dessa är solenergi, byggnadsmaterial, skyddsutrustning, medicinteknisk utrustning, försöksodlingar i subarktisk miljö, läkemedel, kläder, digitala testbanor, vibrationsmätningar på maskiner och fordon, översvämningar och brand. Även biodrivmedel behöver testas i kallt klimat, eftersom biodiesel har problem med kyla. Det finns redan biltestföretag som har intresserat sig för detta. Vi ser vidareutvecklingen av testverksamheterna som en av de viktigaste faktorerna för Norrbottens tillväxt.

Med en medveten och målinriktad satsning blir Norrbotten och hela Norrlands inland en av världens viktigaste och mest framstående regioner för både civila och militära tester. Det finns en rad spännande och viktiga utvecklingsmöjligheter:

Vidselbasen med ett avlyst flygområde stort som Blekinge är i vissa stycken en outnyttjad resurs och kan med sitt fria luftrum och stora provområde kombinerat med kvalificerad personal bli Europas främsta militära provområde. Vårt kalla klimat, tillgången till Malmbanan, som har ett av de högsta tillåtna axeltrycken i Europa (30 ton), och möjligheten att nyttja Inlandsbanan ger oss goda förutsättningar att vidareutveckla den testning av tåg och tågkomponenter som redan pågår i Norrbotten. I och med de stora glesbefolkade arealerna finns potential att på ett unikt sätt testa bland annat signal-, radio- och mobilsystem i ett helt tyst område utan några övriga störande signaler. Gruvgångar kan även användas som miljö för övning av släckningsarbeten vid bränder i väg- och järnvägstunnlar. Att kunna hantera en tunnelbrand, ett attentat eller ett sabotage i till exempel kollektivtrafiken är en säkerhets- och sårbarhetsfråga som inte kan övas nog.

Det är i vårt nordligaste län det händer och testverksamheten har stor betydelse såväl för Sverige som internationellt, inte minst när det gäller klimatomställningen. Norrbotten har alla förutsättningar för att kunna utvecklas till en stark testplattform i världsklass och bör få ett tydligt uppdrag att samordna detta arbete.

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Ida Karkiainen (S)

Linus Sköld (S)

Hannah Bergstedt (S)